

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az előfizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

Csatornák Magyarországon.

Néhány hónap óta gyakran esik szó nálunk merész és nem merész tervekről, melyeknek célja az országot hajózható és öntöző csatornákkal ellátni. A fővárosi sajtót élénken foglalkoztatja az a zenéje a jövőnek s máris elsőrangú szakemberek írták meg véleményüket a magyar csatornák kérdéséről.

Hogy ez a közgazdaságilag oly rendkívül fontos kérdés most nálunk aktuálissá lett, azt köszönhetjük, első sorban Ausztriának, a hol nemrégiben milliókat szavaztak meg egy nagy csatorna létesítésére, mely az osztrák vizeket össze fogja kötni a német vizekkel, s ennek folytán a keleti tengerrel s így az óceánnal Ausztria pedig az impulzust a csatorna építésre Németországtól kapta, ahol az utóbbi évek alatt két hatalmas csatorna épült, s maga Vilmos császár párfogolta legerélyesebben ezt a nagyon sok millió márkába kerülő közgazdasági alkotást.

Még nagyon messze vagyunk magyarországon attól, hogy a mi csatorna kérdésünkben az eszmék tisztázódjanak. Jele ennek az, hogy nap nap után olyan fantasztikus eszmék merülnek fel, hogy az csoda.

Beszélnék arról, hogy a Dunát Budapesttől össze kéne kötni Fiumével az adriai tengerrel. Szó van arról is, hogy a Tisza és Visztula

összekötése micsoda nagy hatással volna Magyarország gazdasági életére. És így tovább. Amíg a mi lapjaink ilyen tündéres ábrándokkal fogják traktálni a közönséget, addig szó sem lehet nálunk komoly csatorna kérdéséről.

Csatornákra, igenis van szükség Magyarországon. Ugy öntöző mint hajózható csatornákra. Ha ezek már megvolnának, sokkal vigabban fűtyölt a magyar gazda a kinek buzája ellen a messze Amerikából tengeren át ott buza konkurál sikeresen még Ausztriában is. Hát még Németországban!

Nekünk tehát első sorban Németországgal kell közvetlen összekötést nyerni, erre két mód van. Az egyik a most Ausztriában építendő csatorna. Ezt mi is fölhasználhatnók, miután ez a csatorna a Dunát köti össze a német vizekkel. Ennek azonban két hátránya is van. Az első az, hogy a szállítás föl az osztrák Dunába igen tetemes s az ut nagyon sok időt vesz igénybe. A másik hátrány az, hogy nem tudjuk, hányadán állunk Ausztriával megengedi e a magyar termék szállítást az ő csatornáján és ha megengedi, milyen áron. Az után meg ha létre is jönne egy részünkről elfogadható megegyezés, az csakis ideiglenes lehet. Jöhet egy nap és Ausztria lehetlenné tenné a magyar termék szállítását, amiből aztán nagy gazdasági veszedelem származhatna.

Következményeiben sokalta helyesebb, ha

a Vágot mely mindvégig magyar területen folyik s egyike Észak magyarországnak legnagyobb folyóinak, kötnök össze az Elbével, vagy valamelyik más vízzel. A Vág a mienk, mi rendelkezünk vele és sokkal kedvezőbb, mert rövidebb utat nyit nekünk Németországba, mint bármely osztrák csatorna.

Már most a Vágcsatorna szükségessé tenné, hogy a Duna és Tisza között is még egy csatornát építsünk, a felső Tiszát hajózhatóvá tegyük, valamint a Köröst, Marost, a Rábát s atöbbi nagyobb folyókat is. Sőt, amiről legujjabban szó van a Balaton tavát is össze kell kötni a Dunával. Ez egy hatalmas, tökéletes csatorna rendszer lenne, mely lehetővé tenné, direkt vízi uton, tehát a legolcsóbb uton jutnánk a világ piacára,

Szab lyozni és hajózhatóvá kellene tenni első sorban természetesen a Vág folyót s így a többi folyókat, melyek aztán nemcsak a teher, de a személy forgalom céljait is szolgálnák.

Ezzel a megoldással aztán nagyrészt meg lenne oldva az öntöző csatornázás kérdése is. Óriási gondolat elképzelni, hogy szélteben, hosszában a nagy magyar alföldnek, a perzselő égtelen pusztákon mindenütt hőmpölyög a medrébe szorított, termékenyítő Duna.

Konkurálhatnánk Amerikával, konkurálhatnánk Oroszországgal úgy, ahogyan mi akarunk,

SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRCZAJA.

Móriczot besorozták.

A vádlott! . . . Mikor pedig odaálltam a sorozó bizottság elé s egész ruházatomat egy pár lyukas harisnya képezte, majd hogy ki nem égett az areom a szégyentől. Hogy is ne. Egy pár yukas harisnya és semmi más! Félve néztem körül, hogy nincsenek e a szobában asszonyok, akik majd kinevetnek, ha ilyen hiányos öltözetben látnak Szerencsére egy asszony sem volt jelen.

A hosszú bajszu őrmester oda dörgölődött hozzám és a fülembé sugta:

— Be a basad, nyavalyás!

Megsem mozdultam, mert — tetszik tudni — elhatároztam, hogy süket leszek.

— Az orvos oda jött hozzám, végig nézett rajtam s láttam, hogy tetszem neki. Oda is szólt a századoshoz:

— Igazi athléta! Milyen mell! milyen izmok! S össze vissza tapogatott elől is hátul is. Elkézdtem nevetni.

— Jaj instálom aláfan! Az őrmester kegyetlenül oldalba lökött s mosolygó pofával sugla ismét fülembé

— Ne röhögj te rongyos, mert tisztén ketté hasítalak.
De bizony csak nevettem tovább. Ha befogtam a számat, az orromon tört ki a nevetés borzasztó erővel ha a az orromat fogtam be, szabadjára volt eresztve a torkom s még hangosabban nevettem.

A százados ur mosolyogva közelített felém.
— Hát szeretnél e katona lenni Móricz ec-sém? Egy kukkk nem sok, de annyit sem válaszoltam.

— Hány iskolát végeztél? Kezdtem a fülembé hegyezni és a lehető legostobább képpel igyekeztem megértetni, hogy süket vagyok.

Az őrmester a fülembé ordított.

— Nem tudja, hogy kérdezik? Tulán bizony süket-e?

— Kérdezni tetszett valamit?

— Süket az ur, vagy mi?

— Igenis, megyek.

És indultam kifelé. Az orvos elém állt és merően a szemembe nézett. Farkas szemét néztem vele olyan buta képpel, hogy szinte zavarba jött. Elkézdett kiabálni:

— Mi baja a fülének?

Illőnek tartottam, hogy válaszoljak — Nagyváradon, 1874-ben. — Az orvos erre még közelebb hajolt hozzám és ordításra fogta a dolgot.

— Nem azt kérdeztem, hogy hol született, hanem vajjon süket-e?

— Köszönöm szépen!

— Beszélhet annak doktor ur ítélet- napig. Nem hall ez egy kukkot sem!

— Tettei magát a gazember! Szól közbe az őrmester, akinek csak a bajuszát szerettem volna kitépni. Ott álltam rendületlenül s bután, az őrmesterre rá se néztem magamban azonban mohó kíváncsággal néztem a pillanatot, amikor kimondják rám, hogy „untauglich“ Közben azonban lecsapott a mendörgős menkö, s az kihozott szerepemből.

Valaki ugyanis a hátam mögött hallkan megje gyezte: Ne méltóztassanak neki hinni. Nagyon jól ismerem a huncutot. Egyike a legügyesebb zsebtolvajoknak. Csak a mult hónapban került ki Illavárról. — Önkénytelenül is hátra tekinttem, megnézni hogy kibeszél, ezzel elárultam magam. — Aza valaki pedig Goldstein Simi volt, az én vetély társam. Egyleányt kurizálunk. A nyomorult állt az ajtó mellett, várva míg rákerül a sor. Borzasztóan vigorogott. — Elfutott a méreg.

— Százados ur, — mondok — beismerem, hogy simuláltam, hanem kénytelen vagyok azt is kijelenteni hogy világ életemben sose loptam. Ez az ur hazudik. . . Nem folytathattam. Besoroztak s kiröpítették a szobából. — Nagy busan felöltöztem s oda hagytam a kaszárnyát. Az Üllői ut s körut sarkán azonban várakozó állást foglaltam el: Goldsteinre lestem.

Egy kis feldőra mulva észre vettem őt, amint kilép a kaszárnya kapuján, óvatosan körültekint s megylelé az Üllői uton.

Utána! . . . Ezt a tréfát nem viszed el szárazon, Simikém. — A gyógyszerár előtt elértem. Torkon ragadtam s nehogy baja essék, csak a fejét ütöttem: a bajuszát azonban megkimélve akarván, a haját tépettem ki. Ha ki nem ragadják a kezeim közül, ma már por, hamu és semmi más! . . .

— Elmondtam mindent.

A törvényszék Mitvoch Móricz sulyos testi sértés büntette miatt 8 hónapi börtönrre ítélte.

Az ügyész: Fölebbezek a vádlott terhére.

A vádlott: (dacosan) Én is fölebbezek — az ügyész ur terhére.

nemcsak itt Európában, de még Amerikában s Ausztráliában.

Már most jön a dolog másik oldala: a pénz még odavetőleg sem lehet megjósolni, hányszor tíz millióba kerülne az az általános csatornázás és folyam szabályozás, amelynél nagyobb kulturumkát még Magyarországon, de még a külföldön sem végeztek. Mindenesetre rettenetes nagy összeget nyelne el ez a vállalat, mert még egy mérnök sem tudná megmondani, kevesebbet vagy többet mint kétszáz millió forintot.

Mert egyszerre, az ország minden pontját kell megkezdeni a csatornázás és folyamszabályozás munkáját, csakis tökéletes az egész országot befutó hálózat felelhet meg a célnak, Mert mi hasznát vennék például a vágesatornának, ha a terményeket az ország minden részéből oda nem tudnók juttatni.

A kérdés tehát az, képesek vagyunk-e ilyen óriási áldozatot hozni, és ha meghozzuk megfelel-e a kamatozás a befektetett jövedelemnek? Itt Magyarországon mindég panasz volt a pénztelenség és pangás miatt és az állam ellen amely olyan nagy adókkal sújtja a lakosságot. Ez az óriási vállalkozás nemcsak új állami adókat róna a közönségre, de még azoknál is jóval magasabb helyi illetékeket. Mert akár egészében az állam, akár részleteiben a községek érdekelt birtokosai építtetnék a csatorna hálózatot, az egyaránt a lakosság vállait nyomná.

Ebben a kiválóan fontos dologban tehát a legfontosabb kérdés az: hogy megér-e Magyarországnak néhány száz millió forintnyi új kiadást az az elvitázhatalan nagy előny, hogy terményeinket közvetlenül vízi úton vihetjük Németországba, Ausztriába s innen a nagy világpiacra? Mi több a haszon, amely ebből a gazdára haramlik, vagy az adó és illeték, melyet majd az általános csatornázásért és folyószabályozásért ráronnak,

Ez a kérdés még nincs eldöntve. De vitakozzanak ró a minnél behatóbban az ország közgazdászai és ha majdan az illetékes faktörök dönteni fognak e kérdésben, vezesse őket a higgadt megfontolás és a felelősség tudata.

Ujdonságok.

— **A szarvasi takarékpénztár igazgatósága** közli, hogy a jelzálogos adósoktól, tekintettel a rossz termésre s a gyenge árakra a kamat pontos befizetése mellett jövő év augusztus haváig tökéletesen nem kíván. Továbbá tudomására adja a tiszt. közönségnek, hogy a termény és áruraktárba beraktározott gabonára, ha a beraktározás legálább 8 hónapig tart kölcsönt 6½% kamat mellett engedélyez.

— **Ártézi fűrdő Szarvason.** Szarvas város közönségének egy régi kívánsága közeledik a teljesüléshez. Ugyanis városunk tevékeny első jegyzője Salacz József kezdeményezése folytán Szarvas városa, a Szarvasi Takarékpénztár és a Szentandrási Takarékpénztár részvénytársaság közkereseti társaságként szövetkezve egy nagy szabású ártézi fűrdőt készítenek felállítani. Már érintkezésbe is léptek egy fővárosi vállalkozóval s remélhető, hogy az annyira kívánatos fűrdő a jövő nyáron már rendelkezésére is fog állani a közönségnek.

— **Sziniidény befejezése Gyulán.** Kresányi Ignác jeles szintársulata július 30-án fejezte be Gyulán a sziniidényt. Bucsuelőadásul „A kertészleány” cz. operettet adták elő zsufolt ház és óriási siker mellett. A szintársulat Gyuláról Hódmezővásárhelyre távozott onnan pedig a téli idényre Szegedre megy.

— **A m. á. v. szarvasi fűtőházát** Mezőtúrra viszik át. Nagy veszteség ez Szarvas városára nézve, a mennyiben a fűtőház kezelő személyzetének elköltözködése folytán 30 családot veszít el a város. Előjáróságunk megtette ugyan a szükséges lépéseket az ügy érdekében s még most is küzd azért, hogy a fűtőház Szarvason maradjon, ámde sikert nem igen remélhetünk mert mint értesülünk. Mezőtúron már megkezdtek a fűtőház építését.

— **Kiállítás Makón.** A makói ipari és gazda-

sági kiállítást f. hó 1-én nyitották meg Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter és Desewffy Sándor püspök, kiállítási védnökök jelenlétében. A kiállításon vármegyénk is tevékeny részt vesz különösen Gyula, Szarvas, Békés és Csaba városok vannak kiállítóik által jelentékenyen képviselve.

— **10 évi találkozó.** Azok közül, kik a szarvasi főgymnasiunban 10 évvel ezelőtt tanulmányaikat befejezték, e hó 2-án találkozára gyűltek össze tízenegyen 10 évvel ezelőtt kötött szerződésük értelmében. Az egykori tanuló társak egykori tanáraik Benka Gyula, Chovan Károly, Kutlik Endre, Lányi Gusztáv, Mocskónyi József, Oláh Miklós, továbbá a többi Szarvason időző tanárokkal együtt előbb az ó templom előtt, majd az Árpád szálloda kerti helyiségében jöttek össze hol is vidám mulatozással, toastokkal adtak kifejezést a viszontlátás felett érzett örömeiknek. Felköszöntömondottak Melich János egyetemi magántanár, Benka Gyula főgymnasiumi igazgató, Liszka Gyula vasuti tisztviselő és Lányi Gusztáv ev. lelkész, nyug. főgymnasiumi tanár. Éjfél felé aztán Benka Gyula egy remek beszédben bucsút vett a találkozóktól s tanár társaival el távozott, a találkozó pedig hajnalban oszlottak szét, hogy újabb fogadalmuk szerint 10 év múlva ismét összejöjjenek.

— **Szülők figyelmébe!** Molnár János a szarvasi közsegi iskolák igazgatója közli, hogy a közsegi iskolákban az előadások aug. 1. vel megkezdődtek s a szülők óvodaköteles gyermekeiket oda már felvezethetik.

— **Honvédelmi alapítvány kamataira pályázat.** Békésvármegye főjegyzője a következő pályázati hirdetményt teszi köze. A felosztott békésvármegye 1848/49-iki honvédegyelet örök alapítványának kezelése és felhasználására 278/1891 hgy. sz. a. alkotott szabályrendelet értelmében az említett alapítványnak 260 koronát tevő kamata a vármegyének október hóban megtartandó rendes közgyűlésében egy vagyontalan, kifüggetalan erkölcsű, első sorban békésvármegye illetőségű 1848/49. évi volt honvédeknek fog kiadani. Felhívom azért mindazon volt 1848/49. évi honvédeket, a kik a jelzett összegű kamatot elnyerni óhajtják, hogy illetőségi, vagyontalansági és erkölcsi bizonyítvánnyal, továbbá az 1848/49. évi önvédelmi harcban teljesített szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi szeptember hó 12-ig nyújtsák be. Az illetőség, vagyontalanság és erkölcsőség az illetékes járási főszolgabíró által hitelesített közsegi bizonyítvánnyal igazolandó. Elkésetten beadott folyamodványok nem vehetők figyelembe. Gyulán, 1901. évi július hó 23 án. Alispán helyett: Bodoky, vármegyei főjegyző.

— **A főgymnasium ügye.** Az arad-békési ág. h. ev. egyházmegye közgyűlésén előkerült a szarvasi főgymnasium ügye is. Ugyanis Szeberényi Lajos azt indítványozta, hogy mivel a főgymnasium helyzete igen kedvező, vonják meg tőle az egyházak a rájuk súlyosan nehezedő segélyt. Hosszu vita indult meg. Benka Gyula igazgató szólt majd fel és részletes felvilágosítással szolgált. Protestans szempontból fájdalmasnak látja, hogy az egyházak az iskola javára szolgáló nagylelkű támogatásról szabadulni igyekeznek. Végre elfogadta közgyűlés Dr. Zsilinszky Endre felügyelő indítványát, miszerint még egy ideig segélyezzék az egyházaik az iskolát, de egyszersmind legkomolyabban hívja fel a szarvasi főgymnasium felügyelő bizottságát, hogy keressen módot arra, hogy az egyháziak ezen terhek alól felmentessenek.

— **A tanító képző válsága.** Nagyon szomorú dolog, hogy az Alföldön ez az egyetlen, protestans tanító képző olyan körülmények közé jutott, hogy kénytelen ide s tova a kaput bezárni. Az arad-békési egyházmegye közgyűlésén Benka Gyula ismertette a tanítóképző válságos ügyét. A közgyűlés a tanító képző ügyében átiratot intézett akerülethez, miszerint hasanak közre, hogy az állam vegye át az intézetet, vagy befogják azt szüntetni. Együttal a szomszédos egyházmegyék elnökségeiből bizottságot fognak alakítani a mely előterjesztést tesz a vallás és a közoktatásügyi miniszternek, miként lehetne az iskolán segíteni

— **Kecskemét-vidéki kiállítás.** Folyó év augusztus hó 11-én nyílik meg a „Kecskemét-vidéki ipar kiállítás” és tart augusztus hó 24-éig. Az ipar kiállításban részt vesznek a szomszéd Czegléd, Nagy-Kőrös K. K. Félegyháza és Halas városok ipar terméikkel. Folyó hó 20-án nyílik meg a „Gazdasági kiállítás” és tart 25-éig. A gazdasági kiállítást a Pestmegyei gazdasági egyesület rendezzi.

Mindkét kiállítás Kecskeméten a kistemplom-téri tágas iskola termében, az iskola udvarában, a szomszédos lovardában, ezen épületek előtt e célra beke-

ritett kb. 3000 □ méter és az épületek mögött kb. 5000 □ méter szabad területen és az iskola és lovarda közti utcán lesz, s be lesz kerítve az egész terület s a kiállítás céljaira alkalmassá téve. Az ipar-kiállításon lesz a Pest megyei Duna-Tisza közén üzött ipar együttesen az országnak méltóan bemutatva. A kiállító száma megközelíti a 600-at több mint 2500 □ méter területen. Az ipar-kiállítás magában foglalja a fa- és butor-, fém-, kő- és agyag, ruházati, bőr és sürte, sokszorosító és papír, valamint a többi vegyes ipar cikkeit. Ezekon kívül be lesznek mutatva iparművészeti tárgyak és a háziipar; élelmezési iparcikkek, műszaki és vegyszeti ipar, járművek, szőlőszeti, borászati, gazdasági, és kertészeti eszközök, iparoktatás, segéd és tanoncz munka kiállítás. Nemkülönbön működésben lesznek bemutatva a kisipar céljaira alkalmas gépek és eszközök. Végül a hazai gyári feltérmékek. A felsorolt csoportokból láthatjuk, hogy a kiállítás magában foglalja az ipar összes faktorait. Oly iparágak, melyek a Duna-Tisza közön nincsenek, az ország más részéről is elfogadtatnak. A gazdasági kiállítás magába öleli egész Pestmegye területét. Kiállításra kerülnek a gazdasági kisebb és nagyobb gépek és eszközök versenyt rendez peronospora permetezők és viharágyukból, kapcsolatosan baromfi kiállítással és Bugacz-Monostorról esikő felhajlással. A bizottság gondoskodott, hogy a kiállításról kimerítő „kalauz” adassék ki 60 fillér árban. A kiállításba a belépti-díj 40 fillér. Nemkülönbön gondoskodva van, hogy az árnyas iskola udvarában tisztességes áron vendéglő nyitassék, hol étkezni is lehet. Csoportos látogatóknak társas ebéd vagy vacsora is rendezhető. Gondoskodva van, hogy a kecskeméti bor méltóan a borkostolóban hideg buffet-vel kapcsolatosan bemutatassék. Sorsjegy ára 40 fillér, melyen a kiállításon részt vett iparcikkek kisorsoltatnak. E sorokban röviden vázoljuk a „Kecskemét-vidéki kiállítás” terjedelmét, mely nem szerény keretben mozog, hanem egy terjedelmében, mint a kiállító nagy száma biztosítja a látványosság érdekességét. Miután Kecskemétnek az egész országgal kedvező vasuti összekötése van, e szerint a kiállítás látogatása nagyon megvan könnyítve. Mindennemű kérdézősködévre, sőt elszállásolásról is a végrehajtó bizottság ad felvilágosítást.

— **Adókedvezmény elemi csapások esetén.** A pénzügyminiszter közzétette az összes pénzügyigazgatóságokat, juttassák tudomására a gazdaközönségnek, hogy az esetleges elemi csapásokat vagy maguk, ha pedig több gazdát éri a káros csapás, akkor két megbízott egyén által tegyenek jelentést. A két megbízott által teendő bejelentésre vonatkozólag megjegyzi a miniszter, hogy csupán az irni nem tudó, törvényt nem ismerő gazdak járhatnak el így, míg ellenben a nagyobb földbirtokosokra nézve ez a kedvezmény nem volna indokolt. Nem engedhető meg az sem, hogy a kisebb földtulajdonosok a nagy földbirtokos nevében telessenek bejelentéseket, hanem elvárható, hogy ezek azt maguk megtegyék. Nagyobb adóelengedési kedvezmény nem illetheti annyira a gazdag földbirtokost, de inkább a kisebb gazdát, a ki az elemi csapás okozta kár által rá van utalva a méltányos adókedvezményre. A pénzügyigazgatóságok kötelesek a bejelentett elemi csapás esetekről, ellenőrzés céljából, tájékoztatót meggyőződést szerezni.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A békési ev. egyházmegye f. hó 14-én tartja évi közgyűlését Szarvason a következő tárgysorozattal: A felügyelő megnyitja a gyűlést. Megalakulás; igazolás. Az esperes jelentése; ezzel az összefüggő ügyek. Bizottság választása, gyámintézetek, híványok, kérvények ügyében. Az orosházi lelkészi híványok. Szabadszenttorna anyae gyházzá alakulása. Tótkomlósi tanítói híványok A szarvasi főgymnasium felügyelő bizottságának jelentése. Az egyházmegyei iskolaszék jelentése. Az egyházmegyei számvéviszék jelentése. A segélyegylet és számvizsgáló bizottság jelentése. Jelentés az egyházmegyei közpénztárról. A kerület költségvetése. Gyámintézeti jelentés. Szabályrendeleti biz. jelentése. A szarvasi segélyegylet ügye. Bizottságok jelentése. Vegyesek Indítványok. A kerületi gyűlésre küldöttek választása. A következő gyűlés helye. Hitelesítők megnevezése.

— **Mármaros-Szigeti gazdasági és házi iparkiállítás.** Mármaros vármegye székvárosában, Mármaros-Szigeten a gazdasági egyesület gazdasági és háziiparkiállítást rendez f. évi augusztus 25-től, szeptember 1-ig. A báró Roszner Ervinné — Forgách Klotild grófnő védnöksége alatt álló kiállítás, melyben Mármaros erdészete, bányászata s az egész vármegye lakossága szövetkezve Ugocsa vármegyével, részt vesz nemcsak erre a vármegyére lesz előnyös, de érdekelheti az ország összes vármegyéit, mert egy nevezetes alkalomból közelébb hozza e határszéli regényes me-

gyét Magyarország összes vármegyéihez. Killesznek állítva e kiállításon Máramaros vármegye gazdasági, kerti házi és műipari termékei, melyek hét főcsoportban foglalnak helyet. Az egyes főcsoportokat képezik: I. Háziipar; II. Kézmű és gyáripar; III. Gazdaság; IV. Erdészet és vadászat; V. Bányászat; VI. Fűrdőügy; VII. Néprajz. A mit Máramaros faragó és bognár iparban, szövő, kosárfonó, női kézi és műiparban, fa, vas, bőr, agyag és üveg, ruházati és vegyi iparban produkálni képes belesz mutatva, a mezei és kerti terményekkel, gyümölcsökkel, állattenyésztésével, méhészet, tejgazdaság, gazdasági szerszámai és gépeivel, melyek mellé sorakoznak: a fatermelés, különféle eredeti termények, vadászat, a legfestőbb helyek fényképei, térképek. Máramaros és az ország nagy kincse: a sóbányák, továbbá, az ércbányák, kőbányák, ép úgy lesznek, mint az ásványvizek, a fürdők és fürdőberendezések fényképekben bemutatva. És megjelennek a kiállítás érdekének emelésére a magyar, rutén, román, német viseletek, hogy a kiállítást látogatók előtt egész Máramaros a maga valóságában megjelenjen. A kiállítás vonzó erején kívül kiváló alkalom az augusztus 25-től szeptember 1-ig tartó kiállítás ideje arra is, hogy azok, kik Máramaros regényes vidékei iránt érdeklődnek ide eljöjjenek. A m.-szigeti turista bizottság, melynek feladata, hogy az idogéneket tájékoztassa, mindent elkövet, hogy pontosan teljesítse örömmel elvállalt tisztét. A kiállítás és a bányászati és kohászati országos kongresszus Máramaros-Szigeten ez alkalommal való szereplése, mely szintén közrehat, hogy Lukács László, Hegedűs Sándor miniszterek. Wekerle Sándor volt miniszterelnök, gr. Teleki Géza volt belügyminiszter. Gränzenstein Béla és Nagy Ferencz államtitkárok s még számos hírneves író s képviselő Máramaros-Szigetre érkeztek, a rendezendő ünnepek, melyek Máramaros társadalmának képviselőit vannak hivatva összegyűjteni: mind külön-külön emelik az érdekességet, amely megérdemli, hogy Máramaros a hazai nagy közönség nagy képviselőiben fölkeresse s e határszéli derék vármegyét megismertette.

Irodalom.

Irodalmi esemény van készülöben. Arról van ugyanis szó, hogy nemzeti irodalmunk összes elhunyt nagyjainak munkái egyöntetű, díszes kiadásban kerüljenek a magyar nemzet kezébe; egyöntetűen, díszesen és olcsón, 55 csinosan kötött, könnyen kezelhető kötetben.

Balassától és Zrinijától Arany Jánosig mindeat magába foglal ez a kiadás, a mit költői irodalmunk maradandó becsüt fölmutathat. De nemcsak költőink munkáit: Széchenyi István, Deák Ferencz, Kossuth Lajos, Kemény Zsigmond munkáinak legjavát is. A „Magyar Remekírók” tehát nagy költőink és íróink olyan kiadása lesz, a milyenre évtizedek óta vár a magyar nemzet és arra való, hogy olvassák, mert elhagyja azt, a mi másod- vagy harmadrangu, avagy a mi csupán a tudós kutatót érdekli.

A régebbi írók műveit irodalmi értékeikhez és irodalomtörténeti jelentőségükhöz mért megválogatásban, az újkor írók (nevezetesen Arany, Vörösmarty, Petőfi, Tompa, Garay, Bajza, Czuczor, Vajda, Arany László, Szigligeti, Madách, Reviczky, Csiky) műveit lehetőleg teljességükben mindenesetre fölmutatjuk felölteni.

A Franklin-társulat, mint e korszakos irodalmi vállalat kiadója, ezzel a vállalatával nagy meglepetést szerez a nemzetnek. Évek óta készül rá; egymás után szerezte meg terve kiviteléhez jeles íróink munkáinak kiadói jogát, s most, hogy Arany János művei is tulajdonává lettek, siet annak megvalósításával s 55 tekintélyes szép kötetben egyesíti nemzetünk szellemi munkássága legjavának summáját, azzal a nagy gondossággal, melyet az ilyen tekintélyes vállalat megkövetel. Ezért az egyes írók munkáit leghivatottabbjaink rendezik sajtó alá s látják el életrajzzal. Élükön Gyulai Pál, Beöthy Zsolt, Berzeviczy Albert, Kossuth Ferencz, Eötvös Károly, Rákosi Jenő, Lévy József, Vadnay Károly, Heinrich Gusztáv, Riedl Frigyes, Badics Ferencz, stb.

Az eszme, mely a kiadó társulatot e nagyjelentőségű vállalat közrebecsátásánál vezérli, az, hogy lehetővé tegye minden családnak a magyar nemzet jeles és remek íróinak megszerzését ép úgy, a hogy a művelt külföldön is a legszegényebb jövedelmű család is legelső sorban a nemzeti klasszikusok birtokába jut.

A kiadó Franklin-Társulat e nagy vállalat részletes programját őszszel fogja közzé tenni és ugyanakkor a kiadást megindítani. Kötelességének tartja azonban már most, — a közönség saját érdekében, — a figyelmet e korszakos vállalatra felhívni, hogy megtevéstések ellen megóvja. A hírlapokban ugyanis néhány nap óta „Képes remek írók könyvtára” czim alatt

egy vállalat hirdettetik, melynek címe félreértésekre adhat alkalmat. Ily félreértések vagy megtévesztések kikerülése végett hangsúlyozni szükséges, hogy a magyar remekírók gyűjteménye kizárólag és csakis a Franklin-Társulat kiadásában jelenhetik meg, mivel ez a társulat ez idő szerint a nagy magyar írók kiadási jogainak kizárólagos tulajdonosa.

CSARNOK.

A csók.

*Mikor még kis gyermek voltam
S anyám karján hordott,
A sok néni, a sok bácsi
Sok sok puszit adott*

*Nem szerettem egyiket sem,
Szurt a bácsi szája,
A néni meg nyálás volt
Az ördög meg — állja.*

*Majd lassankint nagyobb lettem
Sokat szenvedve át,
És boldogság volt éreznem
Anyám édes csókját.*

*Elmult ez is ifju lettem
Később udvaroltam
S elfeledve anyám csókját
Lopva öt csókoltam.*

*S ha a földön van boldogság
Akkor az éden volt,
Boldogságom irigyelte
A csillagos menybott.*

Mold Bela.

Időjárás-jelentés 1901. július 2-ig.

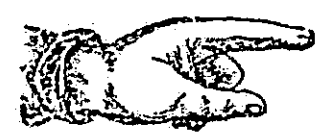
Nép	Csapadék 24 ó, alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	kő- zép	
27		20.0	31.6	22.5	24.7	
28		23.6	32.0	24.3	26.8	
29		26.8	35.5	27.4	29.9	
30		26.9	37.0	28.1	30.7	
31		25.2	33.5	26.8	28.5	
1	3.7 eső zivatar	24.4	34.0	22.4	26.9	este 8 ó 9 eső ziv. erős szél éjjel eső
2	1.5 eső zivatar	23.6	28.6	20.8	24.3	d. e. és d. u. esőny. d. u. 6 ó erős szél.

Összefoglalás: júliusi csapadék összege: 38.2 mm.
Hőmérsékleti maximum 37.0. C° jul. 30. d. u. 2 órakor
minimum: 15.0. C° jul. 11-én este 9 órakor. Júliusi közepes hőmérséklet: 23.5. C°.

Szarvas 1901. jul. 3.

Plenczner Lajos

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

Gyomorbetegeknek!

Mindazoknak, a kik meghülés, vagy tulterhelés, ugyszintén nehezen emészthető, vagy meleg, vagy hideg ételek, vagy rendetlen életmód által gyomorbajt, ugymint

Gyomor-katarus, gyomor göres,

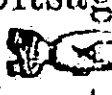
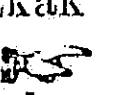
gyomor-fájdalom, nehéz emészthetőség, vagy elnyálkásodásban szenvednek, ezen házi szer ajánlatik, melynek kitünő hatása éveken kipróbálva lett. Ezen biztos szer a

Ullrich Hubert-féle gyóg fü bor.

Ezen gyógyfü-bor kitünő gyógyhatásu füvekből és tiszta borból lett készitve feléleszti az emészto szerveket, az embernél elősegiti az emészttést és kitünő hatása van a vércépződésre.

Idejekorán való használatnál a gyomorbaj már csirájában el lett fojtva. Azért igyekezzünk kellő időben használatba venni. Simptomák, mint; fejfájás, büfögés, gyomorégés, felfuódás és hányás, mely idült gyomorbajnál sürubben előfordul, elmulik nehányszori ivás után.

Szélrekedés és ennek következtében előforduló szivdobogás és álmatlanság, máj- és vesebaj gyorsan javul. Gyógyfübor kitünő hatással van az emészttésre, könnyű székletételt idéz elő, eltávolit kártékony anyagot a gyomor és belekből.

Aszott, sápadt kinézés, vérszegénység, elgyengülés rendszeren rosz emészttés következményei, rosz vércépződés és májbaj következtében. Étvágyhiány, ideges lehangeltség, ugyszintén ismétlődő fejfájás és álmatlan éjszakák sok embert vittek a sirba. Gyógyfübor az elgyengült életerőt feléleszti. Gyógyfübor elősegiti az étvágyat, ezáltal könnyiti az emészttést és a táplálkozást, elősegiti az anyag cserét, jó hatással van a vércépződésre és az izgatott idegeket lecsillapítja, növeli az életkedvet. Ezt bizonyítja számos elismerés és küszönő nyilatkozat.

Gyógyfübor kapható üvegenként 3 és 4 koronáért következő gyógyszertárakban: Szarvason Medveczky József, Bugyis Andor és Burger Frigyesnél. Továbbá: Gyula, Kétegyháza, Elek, Székudvar, kisjenő, Vadász, Sarkad, Kőtegyán, Doboz Békés, Mező-Berény, B.-Csaba, Uj Kigyós Apácza, Megyes-Bodzás, Kunágota Revermes, Mácsa, Szt.-Márton, Zimánd, Zaránd, Boros Jenő, Csermő, Apáti, Nagy-Szalonta, Marcziháza, Zsadány, Okány, Vésztő, Szeghalom, Körös Ladány, Körös Tarcsa, Gyoma, Endrőd, Kondoros, N.-Szénás, Csorvás, Tót-Komlós, M.-Kováchháza Battonya, P.-Sz.-Tornya. Kurtics. Uj-Szent-Anna, Komlós-Ó-Szent-Anna, Pankuta, Bokszeg, Tenke, Komádi, Csókmő, Déva-Ványa, Orosháza, Arad, Nagyvárad, Békés-Szent-András, Ocsöd, Mező-Tur Sz. Tamás, Bán, Orosz, Szentés, Szegvar, Csongrád, Csepa, Kun-Szt.-Márton, Tisza-Kurt, Uj-Kecske, Cibakháza, Tisza Földvár, Tisza-Várkony. Ugy Magyarország minden kisebb helyiségeibe és nagyobb városiba.

Ugyszintén eredeti árak betartása mellett a szarvasi gyógyszertárak 3 vagy több veg gyógyfübort Ausztria és Magyarország bármely községébe küldenek.ü

Utánzatokra figyelemmel legyünk!

Tessék kérni

Ullrich Hubert-féle gyóg fü bor.

Szőlő eladás.

HRIVNÁK DANI

Szarvasi lakos eladja maczó-
zugi 440 □-öl 28 fajból álló ójtott
szőlőjét az idei terméssel együtt. A
szőlő machtura sövénynyel van
kerítve.

Értekezni lehet a tulajdonosnál,
Szarvason 1170 házszám alatt.

1—3

Haszonbérlet.

P. Szörhalmon

100 hold föld

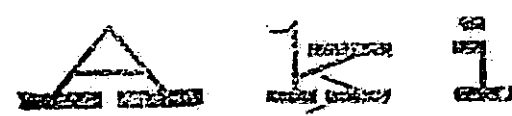
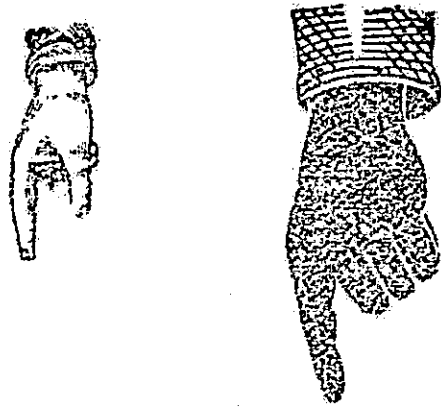
a megkívántató gazdasági épületek-
kel, f. é. okt. 1-től haszonbérbe kiadó.

Értekezni: DÓSA ANDORNAL

Kossuth Lajos utca 22 hsz. alatti lakásán

Szarvason.

2—3

lakást keres ● ●

vagy kiadó ● ●

lakása ● ●

van ● ●

valamit venni ● ●

vagy eladni ● ●

akar ● ●

alkalmazást ● ●

keres vagy mást ● ●

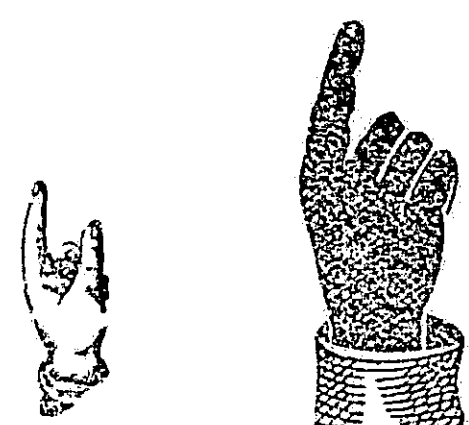
óhajt alkalmazni ● ●

a legjobb eredményt érheti el a

„SZARVAS ÉS VIDÉKE”
hirdetése

utján

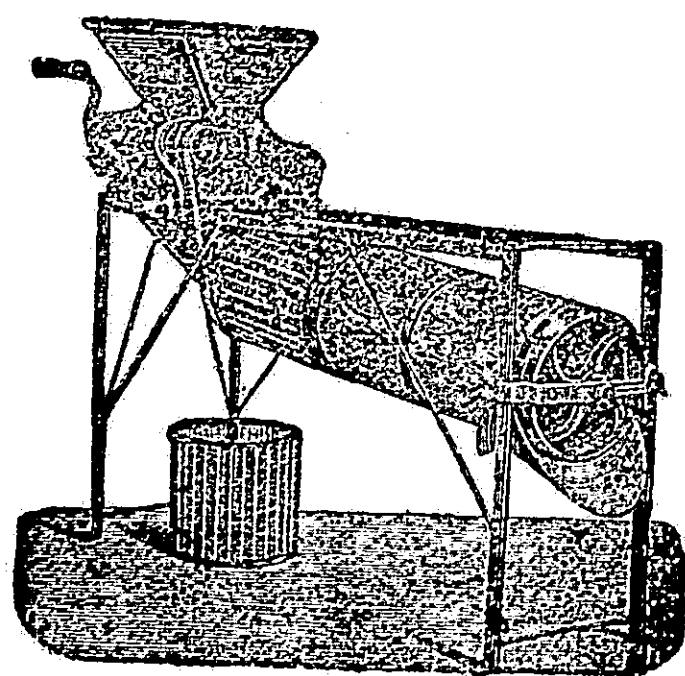
Beliczey-utca 11 sz.

Millenniumi kiállítás 1896; Nagy millenniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest, Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz. Margitid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:
Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs
közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a göm-
bolyü magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kivá-
lasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden
gabonafaj tisztítására és tetszés szerint osztályozására. —
Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű
trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen
szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.

→ Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek. →

Elköltözés miatt egy
új családi varró gép
feltűnő olcsó árért
eladó

Értekezhetni lehet a
kiadóhivatalban.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárak Budapest Váci-körút 68. sz.
által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2/3 egész 12 Méterig,
továbbá járgány-cséplőgép, jönné-cséplőgép, tisztító-és-
árta-gépek, szénnyelők, borotvák.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgép,
szeszitavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
árta- és szénnyelők,
egyvetemes acél-akák.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletek árjegyzék, mintakönyvek bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
Locomobil- és cséplőgép-gyára.